

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA**

**GINČŲ TARP PAŠTO PASLAUGOS TEIKĖJŲ NAGRINĖJIMO
KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „GREITASIS KURJERIS“ IR AB LIETUVOS PAŠTO GINČO**

2013 m. rugpjūčio 29 d. Nr. (42.6) GPP– 6
Vilnius

Ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) direktoriaus 2013 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1V-792, susidedanti iš Henriko Varno (Tarnybos direktoriaus pavaduotojas, Komisijos pirmininkas), Marinos Lavrinavičiūtės (Teisės departamento direktoriaus pavaduotoja, Komisijos pirmininko pavaduotoja), Rasos Jasiulionienės (Pašto departamento direktorė), Lino Bakučio (l. e. Strategijos departamento direktoriaus pavaduotojo pareigas), Edžio Urbanavičiaus (Inspektavimo skyriaus vedėjas), sekretoriaujant Linai Kazlauskaitei (Pašto departamento Universaliųjų paslaugų skyriaus vedėjo pavaduotoja), susipažinusi su ieškovo UAB „Greitasis kurjeris“ (įmonės kodas 300594456, Žirmūnų g. 68, LT- 09124 Vilnius) (toliau – Ieškovas) 2013 m. birželio 11 d. prašymu dėl ginčo, kilusio dėl Lietuvos Respublikos pašto įstatymo reglamentuotų visuomeninių santykių, sprendimo (toliau – Prašymas), atsakovo AB Lietuvos pašto (įmonės kodas 121215587, J. Jasinskio g. 16, LT-03500 Vilnius) (toliau – Atsakovas) 2013 m. liepos 8 d. atsiliepimu į Ieškovo skundą dėl ginčo, kilusio dėl Lietuvos Respublikos pašto įstatymo reglamentuotų visuomeninių santykių, išsprendimo (toliau – Atsiliepinimas), kita ginčo šalių pateikta bei Komisijos surinkta papildoma medžiaga, 2013 m. liepos 30 d. žodinio ginčo nagrinėjimo posėdžio metu, dalyvaujant Ieškovo atstovams Nerijui Žygeliui (UAB „Greitasis kurjeris“ Lietuvos regionų vadovas (pagal įgaliojimą), Laurai Kovaitei-Simaitienei (UAB „Greitasis kurjeris“ advokatė (pagal įgaliojimą), Sigitui Barakauskui (UAB „Greitasis kurjeris“ advokato padėjėjas (pagal įgaliojimą) ir Atsakovo atstovams Gintarui Makšimui (AB Lietuvos pašto Teisės departamento vadovas (pagal įgaliojimą), Justui Čobotui (AB Lietuvos pašto advokatas (pagal įgaliojimą), išklausiusi abiejų ginčo šalių paaiškinimus,

n u s t a t ė :

Ieškovas Prašyme Komisijos prašo:

1. Išnagrinėti tarp Ieškovo ir Atsakovo kaip pašto paslaugos teikėjų kilusį ginčą dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo bei įpareigoti Atsakovą ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos, remiantis Lietuvos Respublikos pašto įstatymo (Žin., 1999, Nr. 36-1070; 2012, Nr. 135-6867) (toliau – Pašto įstatymas) 8 straipsniu ir laikantis nediskriminacinių, proporcingų bei skaidrių sąlygų, sudaryti su Ieškovu sutartį (ne blogesnėmis sąlygomis (tarifais) nei Atsakovas taiko savo klientams, kurie siunčia savo pašto siuntas dideliais kiekiais) dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo, kurioje būtų numatyta galimybė Ieškovui pateikti Atsakovui pristatyti atitinkamų pašto siuntų gavėjams iš bet kokių trečiųjų asmenų (įskaitant perkančiąsias organizacijas) surenkamas nacionalines, tiek tarptautines pašto siuntas.

2. Patenkinus Prašymą, įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą – 821 Lt bei Ieškovo patirtas išlaidas už advokato pagalbą (t.y. Prašymo parengimą) – 2750 Lt, viso – 3571 Lt (tris tūkstančius penkis šimtus septyniasdešimt vieną litą) (821 Lt+2750 Lt).

Ieškovas Prašyme nurodo, kad tarp Ieškovo ir Atsakovo kilo ginčas dėl pašto paslaugos teikėjų pareigos, kuri numatyta Pašto įstatymo 8 straipsnyje, pobūdžio ir apimties. Ieškovas, teikdamas pašto paslaugas savo klientams norėtų naudotis Atsakovo valdomu pašto tinklu, t. y. Ieškovas norėtų tam tikrais atvejais savo klientams teikti tik dalines pašto paslaugas ir dalį iš trečiųjų asmenų surenkamų (įskaitant perkančiąsias organizacijas) tiek nacionalinių, tiek tarptautinių pašto siuntų perduoti pristatyti Atsakovui tomis pačiomis sąlygomis, kokios yra suteikiamos kitiems Atsakovo klientams, t. y. siuntėjams, siunčiantiems pašto siuntas dideliais kiekiais.

Ieškovas nurodo, kad Atsakovas nepagrįstai pašto tinklo sąvoką sutapatina vien tik su infrastruktūros elementais, kuriais naudojamosi teikiant pašto paslaugas, ir nepagrįstai teigia, kad Atsakovo siuntos, siunčiamos iš Lietuvos Respublikos į kitas užsienio valstybes, pristatomos ne per Atsakovo turimą ir valdomą pašto tinklą.

Ieškovo teigimu, teisė naudotis kito pašto paslaugos teikėjo valdomu pašto tinklu, šiuo konkrečiu atveju – Atsakovo valdomu pašto tinklu, turėtų būti suprantama kaip teisė naudotis visa Atsakovo veiklos organizavimo sistema ir visų rūšių resursais, kuriais naudojami Atsakovas teikdamas pašto paslaugas (įskaitant teisę naudotis paslaugomis, kuriomis Atsakovas turi teisę naudotis dėl to, kad yra sudaręs atitinkamas sutartis su Europos Sąjungos universaliosios pašto paslaugos teikėjais ar Pasaulinės pašto sąjungos (toliau – PPS) valstybių narių paskirtais operatoriais ir kt.), todėl Atsakovas privalo Ieškovui suteikti prieigą prie viso savo valdomo pašto tinklo, taip pat privalo Ieškovui suteikti prieigą naudotis kitų Europos Sąjungos universaliosios pašto paslaugos teikėjų ar PPS valstybių narių paskirtų pašto paslaugų operatorių Atsakovui teikiamomis paslaugomis.

Ieškovo teigimu, jam priklauso teisė pasirinkti, kuriame prieigos taške (ar keliuose iš jų) Atsakovui pateikti norimas pristatyti (persiųsti) iš trečiųjų asmenų surinktas pašto siuntas, todėl Atsakovas privalo sudaryti Ieškovui galimybę iš trečiųjų asmenų surinktas pašto siuntas pateikti:

- 1) Atsakovo išorinio rūšiavimo bazėje (t. y. Vilniaus PSD);
- 2) Atsakovo vidinio rūšiavimo bazėse (t. y. 47 centriniuose paštuose);
- 3) Atsakovo pristatymo postuose (t. y. 834 pašto skyriuose);
- 4) įmesti tiesiogiai į Atsakovo valdomas abonentines pašto dėžutes.

Anot Ieškovo, 2013 m. gegužės 23 d. įvykusio susitikimo (derybų) metu Atsakovas ir toliau nepagrįstai tvirtino, kad tarptautinių pašto siuntų pristatymo klausimas nėra susijęs su naudojimusi Atsakovo valdomu pašto tinklu ir kad naudojimasis Atsakovo valdomu pašto tinklu neapima naudojimosi Atsakovo teikiamomis pašto paslaugomis. Ieškovo teigimu, 2013 m. gegužės 23 d. tarp Ieškovo ir Atsakovo įvykusio susitikimo (derybų) protokolo tekstas iki Prašymo Komisijai pateikimo dienos dėl Atsakovo veiksmų nebuvo galutinai suderintas ir tinkamai pasirašytas.

Ieškovas Prašyme nurodė, kad ne kartą kreipėsi tiek žodžiu, tiek raštu į Atsakovą, bandė su Atsakovu derėtis dėl teisės naudotis Atsakovo valdomu pašto tinklu suteikimo, tačiau Atsakovas visais atvejais atsisakė Ieškovui suteikti prieigą prie savo valdomo pašto tinklo. Ieškovo manymu, tolimesnės derybos su Atsakovu dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo yra objektyviai neįmanomos, kadangi Atsakovas ne tik nepagrįstai siaurinamai aiškina Pašto įstatymo 8 straipsnio nuostatas, bet taip pat nesiekia tinkamai bendradarbiauti su Ieškovu, vengia laiku pateikti išsamią informaciją apie Atsakovo valdomą pašto tinklą ir galiausiai sudaryti sutartį dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo.

Ieškovas teigia, kad Lietuvos įstatymų leidėjas Pašto įstatymo 8 straipsnyje įtvirtino būtent pašto paslaugos teikėjų pareigą leisti naudotis pašto tinklu, o ne tik pareigą leisti naudotis tiesiogiai Pašto įstatymo 8 straipsnyje įvardytais infrastruktūros elementais ar tik pareigą suteikti prieigą prie atitinkamų paslaugų, kadangi Pašto įstatymo 8 straipsnyje išvardijant atitinkamus infrastruktūros elementus yra vartojama sąvoka „įskaitant“, kas tik dar kartą, anot Ieškovo, pabrėžia, kad pašto

tinklo sąvoka yra kur kas platesnė ir apima ne tik Pašto įstatymo 8 straipsnyje nurodytus infrastruktūros elementus. Ieškovas Prašyme nurodo, kad Ieškovas neabejotinai privalo sudaryti Ieškovui, kaip pašto paslaugos teikėjui identiškas galimybes (sąlygas) naudotis Atsakovo teikiamomis paslaugomis persiunčiant iš trečiųjų asmenų surinktas pašto siuntas, kokios yra suteikiamos kitiems Atsakovo klientams, t.y. siuntėjams dideliais kiekiais, siunčiant savo pašto siuntas. Ieškovas Prašyme atkreipė dėmesį, kad Atsakovo verslo klientams taikomi tarifai yra skelbiami viešai Atsakovo interneto svetainėje ir būtent ne blogesniais tarifais turi būti sudaroma sutartis su Ieškovu dėl Ieškovo surinktų iš trečiųjų asmenų nacionalinių ir tarptautinių pašto siuntų pristatymo atitinkamų pašto siuntų gavėjams (žr. <http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-tarifai-Lietuvoje/specialias-salygas-atitinkantys> ir <http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-uzsieni-tarifai>).

Atsakovas Atsiliepime teigia, kad iš Ieškovo pateikto Prašymo yra neaišku, koks yra Prašymo dalykas (reikalavimas) ir pagrindas, kadangi Ieškovas Prašyme yra nurodęs, kad visi 2013 m. balandžio 2 d. skunde bei 2013 m. balandžio 18 d. rašte išdėstyti argumentai/prašymai turėtų būti laikomi sudėtine Prašymo dalimi. Atsakovo teigimu, Ginčų tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo taisyklės, patvirtintos Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1V-1017 (Žin., 2011, Nr. 130-6177), (toliau – Ginčų sprendimo taisyklės) nenumato Ieškovo teisės Prašymo reikalavimus formuluoti Prašyme pateikiant nuorodą į kitą dokumentą.

Atsakovas pastebi, kad Ieškovo ydingai suformuluotas Prašymo dalykas daro objektyviai neįmanomą Ginčų sprendimo taisyklių 124¹ punkto įgyvendinimą, nes Prašyme pareikštame reikalavime įpareigoti Atsakovą ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos, remiantis Pašto įstatymo 8 straipsniu ir laikantis nediskriminacinių, proporcingų bei skaidrių sąlygų, sudaryti su Ieškovu sutartį (ne blogesnėmis sąlygomis (tarifais) nei Atsakovas taiko savo klientams, kurie siunčia savo pašto siuntas dideliais kiekiais) dėl Atsakovo valdomo tinklo naudojimo nėra aiškios sutarties, kurią reikalaujama įpareigoti sudaryti, apimtis bei sąlygos. Atsakovo nuomone, minėto reikalavimo vykdymas objektyviai būtų neįmanomas, nes Ieškovo prašomas nustatyti įpareigojimas yra aiškiai neapibrėžtas.

Atsakovo teigimu, Ieškovas visiškai nepagrįstai ir neteisėtai prie Atsakovo valdomo pašto tinklo priskiria sutarčių pagrindu įgytas teises. Atsakovas teigia, kad Pašto įstatymo 8 straipsnyje yra numatyta Atsakovo pareiga suteikti naudotis tik savo valdomu pašto tinklu, kurį sudaro Atsakovo valdoma pašto paslaugų infrastruktūra: įrenginiai, pašto paslaugų teikimo vietos, pašto kodų sistema, Pašto įstatymo 8 straipsnio nuostatose papildomai išskirti pašto tinklo infrastruktūros elementai: adresų duomenų bazė, abonentinės pašto dėžutės, informacija apie adresų pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugos. Atsakovas nurodo, kad jis negali būti įpareigotas suteikti galimybę naudotis jo nevaldomu tarptautiniu pašto tinklu, kuris Atsakovui yra prieinamas tik sutarčių pagrindu ir tik ribota apimtimi.

Atsakovas pabrėžia, kad jo valdomas pašto tinklas yra naudojamas universaliosios pašto paslaugos teikimui, t.y. viešojo intereso gynimui, todėl Ieškovo abstrakčiai nurodomi pageidaujami būdai naudotis visais pašto tinklo elementais faktiškai reiškia neteisėtą reikalavimą konkrečiai pagal Ieškovo poreikius modifikuoti pašto tinklą, vykdyti investicijas, kas lemtų didesnes tinklo išlaidas. Atsakovas teigia, kad Pašto įstatymo nuostatose nenumato pareigos modifikuoti pašto tinklą, vykdyti pašto tinklo modernizavimą ir plėtrą, formuoti pašto tinklo šiuo metu nesamus prieigos taškus tam, kad kiti pašto paslaugos teikėjai galėtų pašto tinklu pasinaudoti bet kuriuo jų pageidaujama būdu, todėl, Atsakovo manymu, Ieškovo reikalavimas pasinaudoti bet kuriuo Atsakovo valdomo pašto tinklo elementu objektyviai negali būti įgyvendintas, nes yra susijęs su Atsakovo valdomo pašto tinklo pašto siuntų priėmimo, apskaitos galimybėmis, pašto tinklo struktūra ir pajėgumais.

Atsakovas nurodo, kad sutiko priimti Ieškovo pašto siuntas Vilniaus PSD bei centriniuose paštuose, veikdamas sąžiningai ir pagal teisės aktų reikalavimus pateikė Ieškovui esama pašto tinklo infrastruktūra pagrįstą valdomo pašto tinklo aprašymą, tačiau net ir nesant ginčo dėl tokio

pasinaudojimo Atsakovo valdomu pašto tinklo būdo, Ieškovas netęsė derybų dėl paslaugos kainos ir sąlygų, bet nutraukė vienašališkai derybas ir pateikė Prašymą Komisijai.

Atsakovo teigimu, Lietuvos įstatymų leidėjas nenumatė Atsakovui pareigos siūlyti viešos pašto tinklo naudojimosi ofertos, o teisiniams santykiams pasirinko privalomų derybų būdą taip nustatydamas ne tik Atsakovo pareigą derėtis, bet sukurdamas abipuses pareigas – Atsakovui ir Ieškovui, t. y. abi šalys privalo sąžiningai siekti derybų rezultato – Pašto įstatymo reikalavimus atitinkančios sutarties sudarymo.

Atsakovo teigimu, Ieškovas derybų metu nesilaikė Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (Žin., 2000, Nr. 74-2262) (toliau – CK) 6.163 straipsnyje nustatytų sąžiningumo principą sudarančių pareigų, nes derybų metu nepateikė Atsakovui jokių konkrečių pasiūlymų dėl siūlomos sudaryti sutarties sąlygų, Ieškovas net neketino sudaryti sutarties, t. y. derybas tik imitavo, dirbtinai trukdė derybų procesui, tarp derybų inicijavo dirbtinį formalų ginčą dėl derybų protokolo, Ieškovas vienašališkai nutraukė derybas su Atsakovu, nesąžiningai pasitraukė iš derybų ir pradėjo oficialią ginčo nagrinėjimo procedūrą, pasinaudodamas vieninteliu pretekstu – nesutarimu dėl pirmojo derybų susitikimo protokolo turinio detalių. Anot Atsakovo, Ieškovui neįrodžius, kad Atsakovas pažeidė jo teises, t. y. neįrodžius, kad pats Ieškovas sąžiningai išnaudojo visas derybų galimybes ir sutartis nebuvo sudaryta ne dėl Ieškovo kaltės, Prašymas turėtų būti paliktas nenagrinėtu tuo pagrindu, kad buvo nesilaikyta privalomos išankstinės ginčų sprendimo derybų būdu tvarkos. Atsakovas taip pat reikalauja priteisti iš Ieškovo Atsakovo naudai visas dėl ginčo turėtas išlaidas.

2013 m. liepos 30 d. žodinio ginčo nagrinėjimo posėdžio (toliau – Posėdis) metu šalys iš esmės pakartojo savo argumentus, nurodytus Prašyme ir Atsiliepime. Ieškovas Posėdžio metu patikslino savo pirmąjį reikalavimą nurodydamas, kad ne blogesnės sąlygos ir tarifai yra tie, kurie viešai skelbiami Atsakovo interneto svetainėje, į kurią nuoroda pateikiama Prašymo 9 puslapyje (<http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-tarifai-Lietuvoje/specialias-salygas-atitinkantys> ir <http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-i-uzsieni-tarifai>) (žr. 2013 m. rugpjūčio 6 d. Ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų nagrinėjimo komisijos protokolo Nr. (42.9) GPP-3 (toliau – Posėdžio protokolas) 9 puslapis).

Ieškovas Posėdžio metu taip pat patikslino savo antrą reikalavimą, pateikdamas Komisijai 2013 m. liepos 30 d. prašymą dėl įpareigojimo atlyginti patirtas išlaidas, kuriame Ieškovas nurodė, kad viso patyrė 4321 (keturis tūkstančius tris šimtus dvidešimt vieną) litą išlaidų (821 Lt + 2750 Lt + 750 Lt), kurias sudaro:

1) Ieškovo sumokėtas užmokestis už ginčo nagrinėjimą – 821 Lt (žr. Prašymo Priedas Nr. 21);

2) išlaidos advokato pagalbai apmokėti (susipažinimas su Ieškovo pateiktais dokumentais bei rengimas Prašymo projekto Komisijai – 2750 Lt (žr. Prašymo Priedai Nr. 22-23)

3) išlaidos advokato padėjėjo pagalbai apmokėti (pasirengimas Ieškovo interesų atstovavimui ir Ieškovo interesų atstovavimas 2013 m. liepos 30 d. Komisijos posėdyje – 750 Lt (pagal Ieškovo pateiktą 2013 m. liepos 30 d. sąskaitą už teisinę paslaugą Nr. 130730/01).

Ieškovas Posėdžio metu taip pat paaiškino, kad jo prašymas įpareigoti Atsakovą sudaryti sutartį ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos yra paremtas CK 6.184 straipsniu, kuris numato, kad vieša sutartis turėtų būti sudaroma per 14 dienų.

Ieškovas Posėdžio metu taip pat nurodė, kad jis teikia dalines pašto paslaugas kaip tarpininkas, t. y. kaip subjektas, kuris surenka pašto siuntas neįsipareigodamas jų pristatyti siuntų gavėjams. Taip pat Ieškovas nurodė, kad iš esmės vienu metu jis gali būti ir tarpininkas, ir pašto paslaugos teikėjas. Ieškovas Posėdžio metu patikslino, kad nori naudotis tiek vidaus, tiek tarptautine Atsakovo teikiama pašto paslauga.

Atsakovas Posėdžio metu paaiškino, kad Atsakovas laikosi nuomonės, jog Pašto įstatymo 8 straipsnis kalba tik apie Atsakovo valdomą pašto tinklą. Visa tai, ko Atsakovas nevaldo, neturėtų būti laikoma pašto tinklu. Atsakovas pabrėžė, kad neturėtų būti supriešinamas naudojimasis pašto paslaugomis ir naudojimasis pašto infrastruktūra, nes infrastruktūra savaime paslaugų nesukuria. Pašto įstatymo 8 straipsnyje aiškiai nurodyta, jog prisijungus prie pašto tinklo, infrastruktūros

pagrindu teikiamos tam tikros paslaugos. Atsakovas, valdydamas pašto infrastruktūrą, sukuria paslaugas, kurios ir gali būti teikiamos vadovaujantis Pašto įstatymo 8 straipsniu. Šios sąvokos tarpusavyje iš esmės neprieštarauja, bet jeigu egzistuoja tam tikros iš kitų pašto paslaugų teikėjų įgytos teisės, tai tos teisės nėra susijusios su infrastruktūra ir to tinklo Atsakovas nevaldo. Atsakovo teigimu, valdomos infrastruktūros pagrindu yra kuriamos paslaugos, kurias Atsakovas gali teikti.

Atsakovas Posėdžio metu nurodė, kokios sąlygos būtų taikomos Ieškoviui sutartyje dėl naudojimosi pašto tinklu. Atsakovo nuomone, turėtų būti apibrėžtos papildomos sąlygos, kurios nėra būtinos pašto paslaugos naudotojui, sutartyje turėtų būti aptarti visi gamybiniai procesai, kiekvienos šalies įsipareigojimai ir atsakomybė už tų įsipareigojimų nevykdymą, visi pašto paslaugos teikėjai privalo pasitvirtinti pašto paslaugos teikimo taisykles, todėl sutartyje turėtų būti numatyta, kokios pašto paslaugos teikimo taisyklės bus taikomos. Atsakovas nurodė, kad esant pašto tinklų jungimui, gali atsirasti kitokių teisinių santykių ir kitokių reikalavimų tiek pašto paslaugos teikėjui, kuris naudojami pašto tinklu, tiek Atsakoviui, kaip pašto tinklo valdytojui, ir tai nulemia naudojimosi pašto tinklu galutinę kainą.

k o n s t a t u o j a:

Ginčo nagrinėjimo metu surinkti įrodymai ir šalių pateikti argumentai nagrinėtini tik konkrečių Ieškovo reikalavimų ribose. Pažymėtina, kad teisė suformuoti prašymo dalyką ir pagrindą priklauso Ieškoviui, o prašymo dalykas ir pagrindas savo ruožtu apsprendžia ginčo nagrinėjimo ribas, t. y. Komisija, sprendama ginčą, turi būti nešališka, ji negali už ieškovo suformuluoti ieškinio dalyką. Vadovaujantis Ginčų sprendimo taisyklių 31.5 punktu Tarnybai pateikiamame prašyme turi būti nurodytas ieškovo reikalavimas. Pagal Ieškovo Prašyme nurodytus reikalavimus ir pagal Posėdžio protokolo 7 ir 9 puslapiuose nurodytą Ieškovo reikalavimo patikslinimą, Komisijos nagrinėtini reikalavimai yra šie:

1. Išnagrinėti tarp Ieškovo ir Atsakovo kaip pašto paslaugos teikėjų kilusį ginčą dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo bei įpareigoti Atsakovą ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos, remiantis Pašto įstatymo 8 straipsniu ir laikantis nediskriminacinių, proporcingų bei skaidrių sąlygų, sudaryti su Ieškovu sutartį (ne blogesnėmis sąlygomis (tarifais) nei Atsakovas taiko savo klientams, kurie siunčia savo pašto siuntas dideliais kiekiais, kurie viešai skelbiami Atsakovo interneto svetainėje, į kurią nuoroda pateikiama Prašymo 9 puslapyje) dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo, kurioje būtų numatyta galimybė Ieškoviui pateikti Atsakoviui pristatyti atitinkamų pašto siuntų gavėjams iš bet kokių trečiųjų asmenų (įskaitant perkančiąsias organizacijas) surenkamas tiek nacionalines, tiek tarptautines pašto siuntas.

2. Patenkinus Prašymą, įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo patirtas išlaidas - 4321 Lt (keturis tūkstančius tris šimtus dvidešimt vieną litą) (821 Lt + 2750 Lt + 750 Lt), kurias sudaro: Ieškovo sumokėtas užmokestis už ginčo nagrinėjimą – 821 Lt, bei Ieškovo patirtos išlaidos už advokato ir advokato padėjėjo pagalbą (t. y. Prašymo parengimą – 2750 Lt ir už kliento interesų atstovavimą - 750 Lt (pagal Ieškovo pateiktą 2013 m. liepos 30 d. sąskaitą už teisinę paslaugą Nr. 130730/01) – iš viso 3500 Lt.

Dėl Prašyme nurodyto Ieškovo pirmo reikalavimo

Pirmas Ieškovo reikalavimas tenkintinas iš dalies.

Komisija, įvertinusi Prašymo pagrindą ir dalyką, konstatuoja, kad ginčas tarp šalių kilo dėl pašto tinklo sampratos ir Ieškovo pageidavimo naudotis Atsakovo valdomu pašto tinklu.

Vadovaujantis Pašto įstatymo 8 straipsniu, siekiant užtikrinti naudotojų interesus ir skatinti veiksmingą konkurenciją, pašto paslaugos teikėjas, valdantis pašto tinklą, privalo derėtis, kai to reikalauja kitas pašto paslaugos teikėjas, ir sudaryti sutartį su kitu pašto paslaugos teikėju, kai jis kreipiasi dėl šio pašto tinklo, įskaitant pašto kodų sistemą, adresų duomenų bazę, abonentines pašto dėžutes, informaciją apie adresą pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugas,

naudojimo. Pašto tinklą valdantis pašto paslaugos teikėjas privalo užtikrinti, kad tokia sutartis dėl pašto tinklo naudojimo būtų sudaroma laikantis nediskriminacinių, proporcingų ir skaidrių sąlygų. Už naudojimąsi kito pašto paslaugos teikėjo pašto tinklu pašto paslaugos teikėjas moka sutarties šalių sutartą užmokestį. Pašto tinklas Pašto įstatyme yra apibrėžiamas kaip visuma pašto infrastruktūros elementų ir kitų priemonių, naudojamų pašto paslaugai teikti (Pašto įstatymo 3 straipsnio 14 dalis). Žodis „infrastruktūra“ bendraja prasme suprantamas kaip tarpusavyje susijusių struktūrinių elementų visuma, įgalinanti ar palaikanti visą struktūrą bei jos funkcionavimą. Žodis „priemonė“ yra suprantamas kaip daiktas, įrankis, prietaisas, reikalingas kam nors atlikti, padaryti arba būdas, veiksmas kam nors įvykdyti, atlikti. Taigi, Lietuvos įstatymų leidejas, apibrėždamas sąvoką „pašto tinklas“, siekė joje akcentuoti viską, kas reikalinga pašto paslaugai teikti, t. y. ne tik įrenginiai, prietaisai ir pan., bet ir tam reikalingi gamybiniai procesai bei paslaugos. Tokią išvadą akivaizdžiai patvirtina ir Pašto įstatymo 8 straipsnis, kuriame nurodyta, kad pašto paslaugos teikėjas privalo sudaryti sutartį dėl pašto tinklo naudojimo, įskaitant pašto kodų sistemą, adresų duomenų bazę, abonentines pašto dėžutes, informaciją apie adresą pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugas. Pažymėtina, kad žodis „įskaitant“ vartojamas, kai kalbama apie įtraukimą į visumą¹. Todėl sistemiškai aiškinant aukščiau minėtas teisės normas, darytina išvada, kad pašto tinklą sudaro tiek pašto infrastruktūra, tiek paslaugos, kurios teikiamos naudojant pašto infrastruktūrą, kurių visuma yra būtina pašto paslaugai teikti. Pažymėtina, kad Atsakovas Posėdžio metu taip pat pripažino, kad Atsakovas, valdydamas pašto infrastruktūrą, sukuria paslaugas, kurios gali būti teikiamos vadovaujantis Pašto įstatymo 8 straipsniu, t. y. Atsakovo valdomos pašto infrastruktūros pagrindu yra kuriamos paslaugos, kurias Atsakovas gali teikti Ieškoviui. Atsižvelgiant į tai, pašto tinklą valdantis pašto paslaugos teikėjas privalo derėtis ir sudaryti su kitu pašto paslaugos teikėju sutartį ne tik dėl pašto infrastruktūros, bet ir dėl paslaugų, kurios teikiamos naudojant pašto infrastruktūrą, kurių visuma yra būtina pašto paslaugai teikti. Komisija, siekdama užtikrinti naudotojų teises ir veiksmingą konkurenciją pašto veiklos srityje ir atsižvelgdama į Prašyme nurodytas aplinkybes, konstatuoja, kad Ieškovo reikalavimas įpareigoti Atsakovą vadovaujantis Pašto įstatymo 8 straipsniu ir laikantis nediskriminacinių, proporcingų bei skaidrių sąlygų sudaryti su Ieškovu sutartį dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo tenkintinas.

Ieškovas Prašyme reikalauja įpareigoti Atsakovą sudaryti su Ieškovu sutartį ne blogesnėmis sąlygomis (tarifais) nei Atsakovas taiko savo klientams, kurie siunčia savo pašto siuntas dideliais kiekiais, kurie viešai skelbiami Atsakovo interneto svetainėje, į kurią nuoroda pateikiama Prašymo 9 puslapyje (<http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-tarifai-Lietuvoje/specialias-salygas-atitinkantys> ir <http://www.post.lt/lt/verslui/siuntimas/laiskai-atvirukai-siuntimas/korespondencijos-siuntu-i-uzsieni-tarifai>) (žr. Posėdžio protokolo 9 puslapį).

Vadovaujantis Pašto įstatymo 3 straipsnio 19 dalimi siuntėju laikytinas asmuo, kuris nurodytas ant pašto siuntos. Jeigu siuntėjas nenurodytas ant pašto siuntos, juo laikomas asmuo, kuris pateikia pašto siuntą pašto paslaugos teikėjui pristatyti gavėjui. Siuntėjas laikytinas naudotoju, kaip ši sąvoka apibrėžta Pašto įstatymo 3 straipsnio 7 dalyje. Pagal Pašto įstatymo 3 straipsnio 10 dalį pašto paslaugos teikėjas – pašto paslaugą teikiantis Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo arba Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat jų padalinys. Ieškovas 2007 m. gegužės 16 d. buvo įrašytas į pašto paslaugos teikėjų sąrašą, todėl laikytinas pašto paslaugos teikėju Pašto įstatymo 3 straipsnio 10 dalies prasme.

Pažymėtina, kad tarp pašto paslaugos teikėjų gali susiklostyti dvejopi teisiniai santykiai. Viena vertus, pašto paslaugos teikėjas turi teisę kreiptis į kitą pašto paslaugos teikėją, kad jis teiktų pašto paslaugą jam, kaip naudotojui, pristatydamas jo pašto siuntas – tokiu atveju jis būtų laikomas naudotoju Pašto įstatymo prasme ir jam būtų teikiamos mažmeninės pašto paslaugos. Tačiau tuo atveju, kai pašto paslaugos teikėjas vykdo komercinę veiklą ir ketina, pristatydamas iš trečiųjų asmenų surinktas pašto siuntas, pasitelkti kitą pašto paslaugos teikėją, jam nėra taikomos

¹ <http://www.vlkk.lt/lit/4252>.

Pašto įstatymo nuostatos, reglamentuojančios naudotojams suteiktas teises ir pareigas. Pastaruoju atveju turi būti vadovaujamas Pašto įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis pašto paslaugos teikėjų tarpusavio santykius – tokiu atveju jų santykiai laikytini santykiais dėl didmeninių paslaugų teikimo ir teisės normos, reglamentuojančios teisinius santykius dėl mažmeninių paslaugų teikimo, netaikytinos. Tuo atveju, kai pašto paslaugos teikėjas (Ieškovas) siekia naudotis Atsakovo paslaugomis iš trečiųjų asmenų surinktomis pašto siuntoms pristatyti, jis nėra laikomas naudotoju Pašto įstatymo prasme ir tokie santykiai laikytini santykiais dėl didmeninių paslaugų teikimo, kuriuos reglamentuoja Pašto įstatymo 8 straipsnis, suteikiantis teisę visiems pašto paslaugos teikėjams sudaryti sutartį su kitu pašto paslaugos teikėju, įskaitant ir Atsakovą, dėl jo valdomo pašto tinklo naudojimo (didmeninių paslaugų). Atsižvelgiant į tai, Atsakovo taikomi pašto siuntų siuntimo dideliais kiekiais tarifai ir sąlygos, viešai paskelbti Atsakovo interneto svetainėje, kurie yra taikomi naudotojams, nėra taikytini Ieškovui kaip pašto paslaugos teikėjui, todėl laikytinas nepagrįstu Ieškovo reikalavimas įpareigoti Atsakovą sudaryti su Ieškovu sutartį ne blogesnėmis sąlygomis (tarifais) nei Atsakovas taiko savo klientams, kurie siunčia savo pašto siuntas dideliais kiekiais, kurie viešai skelbiami Atsakovo svetainėje, į kurią nuoroda pateikiama Prašymo 9 puslapyje, ir jis netenkintinas. Pažymėtina, kad Pašto įstatymas neriboja pašto paslaugos teikėjų teisės susitarti dėl siunčiamų pašto siuntų pobūdžio (nacionalinių ir (ar) tarptautinių), jų kiekio, jų pateikimo į pašto tinklą vietos ir pan. Konstatuotina, kad šalys Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo sąlygas nustato tarpusavio susitarimu derybų būdu sutartyje, todėl Ieškovo reikalavimas įpareigoti Atsakovą sudaryti sutartį dėl pašto tinklo naudojimo, kurioje būtų numatyta galimybė Ieškovui pateikti Atsakovui pristatyti atitinkamų pašto siuntų gavėjams iš bet kokių trečiųjų asmenų (įskaitant perkančiąsias organizacijas) surenkamas tiek nacionalines, tiek tarptautines pašto siuntas netenkintinas.

Ieškovas Prašyme taip pat reikalauja įpareigoti Atsakovą ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos sudaryti su Ieškovu sutartį dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo. Šį savo reikalavimą Ieškovas grindžia CK 6.184 straipsniu, kuris numato, kad vieša sutartis turėtų būti sudaroma per 14 dienų. Pažymėtina, kad nurodyta teisės norma nenumato, kad asmuo, gavęs ofertą, privalo per nurodytą terminą sudaryti sutartį, nes CK 6.184 straipsnio 1 dalyje nurodytas 14 dienų terminas nustatytas ofertai akceptuoti arba surašyti ir išsiųsti nesutarimų protokolą. Vadovaujantis CK 6.171 straipsnio 1 dalimi viešąja oferta laikomas visiems skirtas pasiūlymas sudaryti sutartį, taip pat prekių pažymėtomis kainomis išdėstymas parduotuvės vitrinoje ar lentynoje arba atlyginimo pažadėjimas už tam tikrą veiksmų atlikimą. Pažymėtina, kad iki šio sprendimo priėmimo dienos Atsakovas nebuvo ir nėra sudaręs nė vienos sutarties su kitu pašto paslaugos teikėju dėl savo valdomo pašto tinklo naudojimo, tuo pačiu nėra viešai paskelbęs jokios ofertos dėl savo valdomo pašto tinklo naudojimo. Kaip jau buvo aukščiau minėta, pašto siuntų siuntimo dideliais kiekiais tarifai ir sąlygos, viešai paskelbti Atsakovo interneto svetainėje, nėra taikytini Ieškovui kaip pašto paslaugos teikėjui. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Ieškovo reikalavimas įpareigoti Atsakovą ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos sudaryti su Ieškovu sutartį dėl Atsakovo valdomo pašto tinklo naudojimo netenkintinas.

Dėl Prašyme nurodyto Ieškovo antro reikalavimo

Antras Ieškovo reikalavimas tenkintinas iš dalies.

Ieškovas reikalauja įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo patirtas išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu, t. y. 821 Lt dydžio užmokestį už ginčo nagrinėjimą ir 3500 Lt išlaidas už advokato ir advokato padėjėjo paslaugas.

Vadovaujantis Pašto įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. 69-2382) 28 straipsnio 3 dalimi ir Ginčų sprendimo taisyklių 114 punktu, Komisijai patenkinus Ieškovo prašymą visiškai ar iš dalies, Ieškovo prašymu sprendimu, kuriuo tenkinamas prašymas, Atsakovas atitinkamai proporcingai patenkintų reikalavimų dydžiui gali būti įpareigojamas atlyginti Ieškovui jo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą. Kadangi Ieškovo

reikalavimas tenkintinas iš dalies, iš Atsakovo priteistina proporcinga patenkinto reikalavimo užmokesčio dalis už ginčo nagrinėjimą, t. y. 205,25 Lt.

Pagal Ginčų sprendimo taisyklių 118 punktą, ginčo šalies, kurios naudai priimtas Komisijos sprendimas, prašymu Komisija, priimdama sprendimą dėl ginčo, gali įpareigoti kitą šalį atlyginti laimėjusios šalies išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Žin., 2002, Nr. 36-1340; 2002, Nr. 42) (toliau – CPK) 93 straipsnio 2 dalimi. Ginčų sprendimo taisyklių 119 punktą nustato, kad ginčo šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, taip pat turi teisę į išlaidų atlyginimą už advokato ar advokato padėjėjo pagalbos apmokėjimą *mutatis mutandis* vadovaujantis CPK 98 straipsnio nuostatomis.

CPK 93 straipsnio 2 dalis numato, kad „jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai.“ CPK 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio.

Maksimalūs dydžiai už advokato teikiamas teises paslaugas apskaičiuojami taikant Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio (Žin., 2004, Nr. 54-1845) (toliau – Rekomendacijos) nustatytus koeficientus kurių pagrindas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimali mėnesinė alga (toliau – MMA). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1543 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ (Žin., 2012, Nr. 152-7772), šiuo metu ją sudaro 1000 Lt.

Ieškovas už advokato pagalbą parengiant prašymą nagrinėti ginčą Komisijai sumokėjo 2750 Lt pagal Ieškovo pateiktą 2013 m. birželio 10 d. sąskaitą už teisinę pagalbą Nr. 130610/01, ir 750 Lt už kliento interesų atstovavimą, pagal Ieškovo pateiktą 2013 m. liepos 30 d. sąskaitą už teises paslaugas Nr. 130730/01 (iš viso 3500 Lt).

Pagal Rekomendacijų 7 ir 8 punktus už advokato teises paslaugas, rengiant Ieškovui Prašymą nagrinėti ginčą Komisijai, maksimali užmokesčio suma už Prašymo parengimą yra 3000 Lt ($1000 \text{ Lt} \times 3 = 3000 \text{ Lt}$), maksimali užmokesčio suma už atstovavimą Komisijos posėdyje yra 450 Lt ($0,15 \times 3 \times 1000 \text{ Lt} = 450 \text{ Lt}$).

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, galimas Ieškovo išlaidų atlyginimas už advokato pagalbos apmokėjimą pagal Rekomendacijose nustatytus rekomenduojamus maksimalius dydžius, mažintinas iki 3200 Lt ($2750 \text{ Lt} + 450 \text{ Lt}$), o įvertinus proporcijų pagal patenkintų Ieškovo reikalavimų dalį atlygintina suma mažintina iki 800 Lt ($3200 \times 0,25 = 800 \text{ Lt}$).

Atsakovas Atsiliepimu reikalauja priteisti iš Ieškovo Atsakovo naudai visas dėl ginčo turėtas išlaidas. CPK 93 straipsnio 2 dalis numato, kad jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, bylinėjimosi išlaidos atsakovui priteisiamos proporcingai atmestų ieškinio reikalavimų daliai. Atsižvelgiant į tai, kad Atsakovas nepateikė įrodymų, patvirtinančių jo patirtas bylinėjimosi išlaidas, šis Atsakovo reikalavimas netenkintinas.

n u s p r e n d ž i a:

teikti Tarnybos direktoriui priimti sprendimą tenkinti iš dalies UAB „Greitasis kurjeris“ 2013 m. birželio 11 d. prašymą dėl ginčo, kilusio dėl Lietuvos Respublikos pašto įstatymo reglamentuotų visuomeninių santykių, sprendimo:

1. Įpareigoti AB Lietuvos paštą remiantis Pašto įstatymo 8 straipsniu ir laikantis nediskriminacinių, proporcingų bei skaidrių sąlygų sudaryti su UAB „Greitasis kurjeris“ sutartį dėl AB Lietuvos pašto valdomo pašto tinklo naudojimo.

2. Įpareigoti AB Lietuvos pašta atlyginti UAB „Greitasis kurjeris“ patirtas išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu, t. y. 205,25 Lt dydžio užmokestį už ginčo nagrinėjimą ir 800 Lt išlaidas už advokato ir advokato padėjėjo paslaugas.

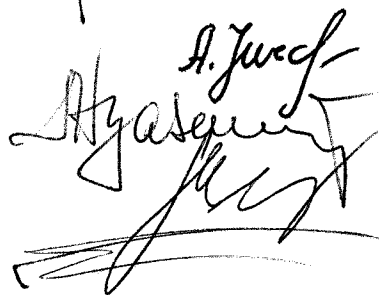
Ginčo šalys per 14 dienų nuo šio Komisijos sprendimo įsigaliojimo turi teisę kreiptis tiesiogiai į Vilniaus apygardos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės.

Komisijos pirmininkas

Henrikas Varnas

Komisijos nariai

Aridana Jurčiukonienė

Alfredas Basevičius

Linas Bakutis

Edis Urbanavičius